

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

25 בנובמבר 2024

1813

כ"ד בחשוון התשפ"ה

עמוד

הצעת חוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון).

150 התשפ"ה-2024

הצעת חוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל) (תיקון), התשפ"ה-2024

1. תיקון סעיף 1 בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024¹, בסעיף 1(א), במקום "כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024)" יבוא "ב' בניסן התשפ"ה (31 במרץ 2025)".

ד ב ר י ה ס ב ר

בנסיבות המיוחדות שתוארו לעיל, נמצא שאין במנגנון הקיים לפי סעיפים 13 ו-16 לחוק כדי לתת מענה למצב שבו בשטחן של כמה רשויות מקומיות סמוכות מצויים בריזומנית מאות כלבים משוטטים ופראיים שרובם המוחלט בלא בעלים ידועים.

לנוכח האמור לעיל, ובמטרה למנוע מצב שבו כלבים בלא בעלים ושאינם בני אימוץ מוחזקים בכלביות העירוניות במשך 10 ימים שלא לצורך, החוק תוקן בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים (תיקון מס' 6 – הוראת שעה – חרבות ברזל), התשפ"ד-2024 (להלן – הוראת השעה).

בהתאם להוראת השעה, בהתמלא התנאים שנקבעו בה, ניתן להורות על המתת כלב לא מסומן שנתפס בטווח של עד 20 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה גם לאחר 4 ימים, ואף קודם לכן במקרים חריגים. עוד נקבע בהוראת השעה כי שר החקלאות וביטחון המזון, לאחר התייעצות עם מנהל השירותים הווטרינריים במשרד ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, רשאי לקבוע בצו כי הוראות אלה יחולו גם לעניין כלב לא מסומן שנתפס בטווח שיקבע מגבול הלבנון. תוקפה של הוראת השעה הוא עד יום כ"ט בחשוון התשפ"ה (30 בנובמבר 2024) או עד תום תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951 (להלן – חוק ההתגוננות האזרחית). לפי המוקדם.

לנוכח המשך הלחימה ברצועת עזה ועל רקע התפתחות מלחמת "חרבות ברזל" בצפון המדינה והכניסה הקרקעית ללבנון, שכללה את פריצת הגדר המפרידה בין המדינות, הסיכון לחדירת כלבים משוטטים מאזורי הלחימה עדיין קיים. כמו כן גובר הסיכון בשל פינוי היישובים מאוכלוסייה אזרחית משני צידי הגדר והיפוש אחר מקורות מזון, כאשר היקפי התופעה בצפון הארץ יתבהרו במלואם רק לאחר חזרת התושבים לביתם. לכן, ומהטעמים שפורטו לעיל, מוצע להאריך את תוקפה של הוראת השעה עד יום ב' בניסן התשפ"ה (31 במרץ 2025), אלא אם כן תוקפה של ההכרזה על מצב מיוחד בעורף כהגדרתו בחוק ההתגוננות האזרחית, יפקע קודם לכן.

סעיף 1 בעיית הכלבים העזובים והמשוטטים היא בעיה שרבות ממדינות העולם, ובהן ישראל, מתמודדות עימה בשגרה. בישראל, בעקבות מלחמת "חרבות ברזל", התפתחה בעיה ייחודית, שגדלה והחמירה במהירות באזור עוטף עזה.

בשל המלחמה והרס גדר המערכת המקיפה את רצועת עזה, ההערכה היא שחדרו מרצועת עזה לישראל אלפי כלבים משוטטים. כלבים אלה מתלהקים והופכים פראיים בחפשם אחר מקורות מזון. הם תוקפים בעלי חיים ובני אדם ומסכנים את ביטחון הציבור ובריאותו ואת בריאות בעלי החיים, ועלולים לגרום להפצת מחלות, לרבות מחלות זואוונטיות (המשותפות לבעלי חיים ולבני אדם) כגון מחלת הכלבת.

הסמכויות הנוגעות לטיפול בכלבים, ובכלל זה בכלבים משוטטים, מעוגנות בכמה דברי חקיקה ובהם פקודת הכלבת, 1934, וחוק להסדרת הפיקוח על כלבים, התשס"ג-2002 (להלן – החוק). בשגרה, כלבים משוטטים שנלכדים בשטחי רשות מקומית מוחזקים בכלבייה העירונית (הקרויה גם "מאורת רשות"). לפי סעיף 13 לחוק, אם חלפו עשרה ימים מיום העברת כלב למאורת רשות ונמצא שאין לו בעלים או שבעליו לא פנה לרופא הווטרינר העירוני לשם החזרתו אליו, הרופא הווטרינר העירוני מוסמך למסור אותו למערכת הביטחון, לאדם אחר או לארגון למען בעלי חיים. אם לא היה ניתן למוסרו כאמור רשאי הרופא הווטרינר העירוני להורות על המתתו תוך מניעת סבל מיותר (סעיף 6(ה) לחוק).

רשויות מקומיות ששטחן מצוי בטווח של 20 קילומטרים מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה התקשו להתמודד עם תופעת הכלבים המשוטטים בתחומן. לפי ההערכות מדובר באלפי כלבים, ולא ניתן לקלוט את כולם במאורות הרשות של אותן רשויות מקומיות, ורובם אינם ניתנים לשיקום או לאימוץ בשל מצבם הבריאותי והתנהגותם התוקפנית. נוסף על כך, שהיית מספר רב של כלבים בתאים בכלבייה העירונית במשך תקופה ממושכת גורמת סבל לכלבים שאינם מורגלים בחברת בני אדם, ומביאה לתופעות של מאבקי כוח בין כלבים, מניעת גישה למזון והימנעות מביצוע פעולות בסיסיות כגון אכילה ושתייה בשל המתח והלחץ שנגרמים מעצם החזקתם של כלבים אלה בכלבייה.

¹ ס"ח התשפ"ה, עמ' 766.